

Inventarierea averii familiei regale române. Primele măsuri ale noului regim (I)

Mirela Tîrnă

Keywords: *Romanian Royal House; King Mihai of Romania; Communist Romania*

După 1944, Partidul Comunist Român preia treptat, dar sigur frâiele puterii politice în România printr-o serie de măsuri evidente: epurări din armată și din aparatul de stat – legea nr. 461, înființarea tribunalelor populare, impunerea guvernului Petru Groza la 6 martie 1945, judecarea mareșalului Antonescu, adoptarea unei noi legi electorale, Parlament unicameral prin desființarea Senatului, alegerile parlamentare din noiembrie 1946, naționalizarea Băncii Naționale, desființarea PNT și înlăturarea PNL-Gh. Tătăărăscu din guvern. Totul a culminat cu momentul 30 decembrie 1947 – abdicarea regelui Mihai și proclamarea Republicii Populare Române.

Membrilor familiei regale li s-a retras cetățenia română și li s-au confiscat averile. În februarie 1948 i s-a retras cetățenia lui Carol al II-lea și a încă 34 de persoane aflate în afara țării: Constantin Vișoianu, Grigore Gafencu, Al. Crețianu, N. Rădescu, Pamfil Șeicaru etc., iar în luna mai regelui Mihai.

Pe 27 mai 1948 se publică în “Monitorul Oficial” Decretul 38, prin care bunurile regelui Mihai și ale membrilor familiei regale intrau în proprietatea statului, fapt urmat de o decizie a Consiliului de Miniștri care hotăra măsuri pentru administrarea acestor bunuri. Potrivit Deciziei Consiliului de Miniștri nr. 905, publicată în “Monitorul Oficial” nr. 140 din 19 iunie 1948, bunurile au fost trecute în administrarea și folosirea diferitelor ministere.

Vorbind de averea familiei regale trebuie făcută o distincție clară între bunurile aparținând Domeniului Coroanei și averea personală a membrilor acesteia.

Domeniul Coroanei s-a constituit conform unei legi votată la 10/22 iunie 1884. Potrivit acesteia, moșiile Sadova și Segarcea (jud. Dolj), Rușetu (jud. Brăila), Cocioc (jud. Ilfov), Gherghița (jud. Prahova), Domnița (jud. Râmnicu Sărat), Dobrovăț (jud. Vaslui), Mălini, Borca, Sabașa-Farcașa (jud. Suceava), Bicz (jud. Neamț) și Bușteni cu M-ții Clăbucetul Taurului și Caraiman (jud. Prahova) au constituit Domeniile Coroanei.

Moșiile din componența Domeniilor Coroanei au fost declarate inalienabile și imprescriptibile. Potrivit legii, pământurile lor erau proprietate a statului și numai veniturile obținute prin exploatarea lor intrau în posesia Coroanei. Bunurile nu puteau fi vândute, schimbate, dăruite sau ipotecate și nu erau supuse la plata dărilor către stat. De asemenea, bunurile membrilor familiei regale erau scutite de impozite sau beneficiau de scutiri și reduceri de taxe.

Printr-un decret-lege din octombrie 1940, proprietățile imobiliare personale, ca și cele în folosință, bunurile mobile, veniturile de orice fel, actele și faptele

juridice au fost supuse regimului fiscal, cu excepția listei civile a regelui Mihai și dotația reginei-mamă Elena.

Prin Decizia 232 din 10 martie 1948 cu efect retroactiv din 1 ianuarie 1948 s-au abrogat legile privind scutirile sau reducerile de impozite sau taxe de care beneficiau membrii familiei regale, aceștia fiind taxați ca toți contribuabilii, iar Domeniul Coroanei impozitat ca toate bunurile statului.

Inițial, demersul nostru a urmărit reunirea într-un volum a tuturor documentelor privind inventarierea averii familiei regale române, nu numai cea realizată în primii ani de după abdicarea regelui Mihai, ci și măsurile întreprinse în deceniile următoare. Din păcate, nu dispunem încă decât de documentele din anii 1947-1949, ele existând, dar, nefiind neprelucrate arhivistic în totalitate, nu pot fi date în cercetare.

* * *

1. 1947, decembrie, 30. Actul de abdicare a regelui Mihai.

MIHAI I –IU

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, rege al României.

La toți de față și viitori sănătate:

În viața statului român s-au produs în ultimii ani adânci prefaceri politice, economice și sociale, care au creat noi raporturi între principalii factori ai vieții de stat,

Aceste raporturi nu mai corespund astăzi condițiilor stabilite de pactul fundamental – Constituția țării – ele cerând o grabnică și fundamentală schimbare,

În fața acestei situațiuni, în deplină înțelegere cu factorii de răspundere ai țării, conștient și de răspunderea ce-mi revine, consider că instituția monarhică nu mai corespunde actualelor condițiuni ale vieții noastre de stat, ea reprezentând o piedică serioasă în calea dezvoltării României.

În consecință, pe deplin conștient de importanța actului ce fac în interesul poporului român,

Abdic

pentru mine și pentru urmașii mei de la tron, renunțând pentru mine și pentru ei la toate prerogativele ce le-am exercitat ca rege al României.

Las poporului român libertatea de a-și alege noua formă de stat.

Dat în București la 30 decembrie 1947.

MIHAI I

(“Monitorul Oficial”, nr. 300 bis din 30 decembrie 1947, p. 11414)

2. 1947, decembrie, 30. Legea pentru constituirea Statului Român în Republica Populară Română nr. 363.

Art. 1 – Adunarea Deputaților ia act de abdicarea Regelui Mihai pentru el și urmașii săi.

Art. 2 – Constituția din 1866 cu modificările din 29 martie 1923 și acelea din 1 septembrie 1944 și următoarele, se abrogă.

Art. 3 – România este Republică Populară.

Denumirea Statului Român este: “Republica Populară Română” (R.P.R.).

[...]

Data în București la 30 decembrie 1947.

(“Monitorul Oficial”, nr. 300 bis din 30 decembrie 1947, p. 11414)

3. 1948, ianuarie, 7. Decizia Comisiunii Ministeriale pentru redresarea economică și stabilizarea monetară nr. 164.

Art. 1 – Pentru a realiza identificarea și a se asigura păstrarea și administrarea bunurilor de orice fel care la data de 30 decembrie 1947 constituiau Domeniul Coroanei, potrivit legii publicată în Monitorul Oficial nr. 53 din 10/22 iunie 1884; a acelor care formau patrimoniul fostei Coroane Regale a României, precum și a acelor care aparțineau fostului Rege Mihai I sau a membrilor fostei Familii Regale, se instituie pe data publicării prezentei deciziuni o comisiune compusă din:

Avram Bunaciu, ministru subsecretar de stat la Președinția Consiliului de Miniștri, ca președinte;

Mihail Levente, secretar general la Ministerul Industriei și Comerțului, ca secretar;

Alexandru Voitinovici, secretar general la Ministerul Afacerilor Străine;

N. Celac, secretar general la Ministerul Agriculturii și Domeniilor;

M. Maievschi, secretar general la Ministerul Finanțelor și

Stelian Tănăsescu, director general la Ministerul Afacerilor Interne, ca membri.

Comisiunea funcționează pe lângă Comisiunea ministerială pentru redresarea economică și stabilizarea monetară.

Art. 2 – Comisiunea are atribuțiunea de a organiza, conduce, coordona și controla operațiunile de inventariere și conservare a bunurilor prevăzute în art. 1 din prezenta decizie, precum și de a supraveghea administrarea lor, având dreptul, în acest scop, să numească organe de inventariere, conservatori, custozi, supraveghetori sau mandatar specialii.

Art. 3 – Comisiunea lucrează și ia hotărâri valabile cu majoritatea celor ce o compun.

Art. 4 – Hotărârile Comisiunii sunt obligatorii pentru departamentele și instituțiile publice, precum și pentru orice instituție sau persoană particulară.

Data în 5 ianuarie 1948.

Președintele Comisiunii pentru redresarea economică și stabilizarea monetară, ministrul industriei și comerțului, Gh. Gheorghiu-Dej

Ministrul agriculturii și domeniilor, prof. Traian Săvulescu

Ministrul finanțelor, Vasile Luca

Ministrul minelor și petrolului, ing. Tudor Ionescu

Ministru subsecretar de stat la Departamentul industriei și comerțului, Ion Gh. Maurer.

(“Monitorul Oficial”, nr. 5 din 7 ianuarie 1948, p. 90)

4. 1948. Referat pentru repartizarea și atribuirea definitivă a bunurilor inventariate care au aparținut sub diferite forme familiei regale.

REFERAT

Propuneri pentru repartizarea și atribuirea definitivă a bunurilor inventariate care au aparținut sub diferite forme fostei familii regale

Toate bunurile mobile și imobile, care au aparținut sub diferite forme fostei familii regale, au fost inventariate și predate provizoriu, în custodie, pentru a fi conservate.

Tabelul alăturat cuprinde toate aceste bunuri, identificate până acum.

Pentru ca repartizarea și atribuirea lor să fie cât mai rațională și mai utilă intereselor obștești, în propunerile ce urmează, am ținut seama, în primul rând, de natura bunurilor inventariate, adică:

A. – Toate bunurile constituind mijloace de producție, care se pot exploata în continuare sau pot fi puse în valoare productivă, am propus a fi repartizate unităților administrative care, prin legile lor de organizare se ocupă în prezent cu activitatea economică respectivă și care vor putea astfel, să le exploateze rațional și cu cele mai bune rezultate pentru economia generală.

Prin mijloace de producție înțelegem domeniile agricole și forestiere și instalațiile industriale cu toate clădirile, inventarul viu și mort, necesare exploatării.

B. – Imobilele urbane sau rurale, care nu ar mai fi necesare exploatării mijloacelor de producție de mai sus, întrucât sunt proprii sau mai pot fi echipate pentru spitale, sanatorii, casa de odihnă, cămine sau locuințe, am propus a fi repartizate Ministerului Afacerilor Interne și instituțiilor publice, care să le dea utilizarea cea mai bună din punct de vedere a intereselor obștești.

Am mai propus a fi atribuite Ministerului Afacerilor Interne, clădirile de importanță locală și terenurile virane cu suprafață redusă, care și până acum au folosit intereselor locale, cum sunt: școlile, băncile, băile, parcurile, cimitirele.

Terenurile, clădirile, instalațiile și obiectele, care pot constitui mijloace de educație intelectuală și sportivă, propunem a fi repartizate instituțiilor respective care să le pună la dispoziția maselor.

C. - Obiectele, medaliile și monedele de aur, argint, aramă și bronz, vechi și mobilierul de valoare deosebită, propunem să fie catalogate aparte și repartizate de către o comisiune formată din reprezentanți ai Ministerului Educației Naționale și Artelor.

D. – Bijuteriile, medaliile jubiliare și monedele de aur cu putere de circulație, acțiunile, participațiunile, scrisurile, obligațiunile, efectele publice și părțile de fondator,

românești sau străine, creanțele asupra valorii mașinilor din parcul fostei case regale atribuite diverselor instituții, precum și soldul casei administrațiilor centrale a fostelor domenii regale – la data apariției legii de repartizare a acestor bunuri – propunem a fi repartizate Ministerului Finanțelor, care să poată astfel să preia și pasivul acestor administrații în vederea lichidării.

Având în vedere principiile de mai sus, unele din bunurile care până acum au fost unități de sine stătătoare, urmează a fi împărțite după utilitate și necesități.

Pentru o cât mai bună coordonare a propunerilor noastre la fiecare caz în parte ne vom referi la numerele curente din tabelul anexat.

Față de cele expuse mai sus propunem :

A. – I. Următoarele domenii agricole și forestiere, fermele, utilajul industrial pentru prelucrarea lemnului, crescătoriile de animale cu toate clădirile, terenurile, inventarul viu sau mort, precum și materialele existente la exploatarea respectivă (mai puțin acelea cărora prin raportul de față li se dă o altă destinație) necesare unei bune exploatare, să se repartizeze Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

1. Domeniul Periș din județul Ilfov (vezi tab. anexă nr. 1).
2. Domeniul Cocioc din județul Ilfov (idem nr. 2).
3. Domeniul Gherghița din județul Prahova (idem nr. 3) în suprafață totală de 390.03 ha teren arabil și 3.146 ha pădure, foste domenii ale coroanei
4. Domeniul Rușețu din județul Brăila, exploatare agricolă și forestieră, fost domeniul coroanei (idem nr. 4)
5. Domeniul Bușteni, Azuga, Predeal din județul Prahova, fost domeniul coroanei, exploatare forestieră cu instalații de industrializare a lemnului, cu excepția bunurilor de la punctele : B. – I.a, B. – I.r (1-7), B. – I.s.2, B. – I.t.1 și 2, B – IX.a și b de mai jos (idem nr. 5).
6. Domeniul Bușteni – Azuga – Predeal din județul Prahova, fost proprietatea Mihai, domeniul forestier în suprafață de 11.971,15 ha cu excepția de la punctele: II.1 și 2, B.I.b.c. și d, B.I.r.8, B.I.s.1, B.i.ț.1, B.VI.a și b de mai jos (idem nr. 6).
7. Domeniul Segarcea din județul Dolj, în suprafață de 2.179,89 ha arabil și 2.621,80 ha pădure fost domeniul coroanei (idem, nr. 7).
8. Domeniul Sadova din județul Dolj, în suprafață de 214,85 ha arabil și 4.418,06 ha pădure, fost domeniul coroanei (idem nr. 8).
9. Domeniul Dobrovăț din județul Vaslui, în suprafață de 325,63 ha arabil și 4.555,69 ha pădure, fost domeniul coroanei (idem nr.9).
10. Bicz din județul Neamț, pădure în suprafață de 11.863 ha fost domeniul coroanei (idem nr. 10).
11. Borca din județul Neamț, pădure în suprafață de 21.262,43 ha fost domeniul coroanei (idem nr. 11).
12. Mulin din județul Baia, pădure în suprafață de 22.431,70 ha, fost domeniul coroanei (idem nr. 12).
13. Livada de pomi fructiferi în suprafață de 10 ha de la castelul din Curtea de Argeș, proprietatea Statului care a fost în folosința casei regale. (idem nr. 14).
14. Pădurea în suprafață de 4.669 ha și teren arabil împreună cu cele două case de administrație, moara, clădirile de la fermă și via cu tot inventarul respectiv, de la castelul Săvârșin din județul Arad, fost proprietatea Mihai (idem nr. 17).

15. Căpâlnaş din judeţul Severin, pădure în suprafaţă de 2.731,46 ha, fost proprietatea Mihai (idem nr. 18).
16. Ferma Copăceni din judeţul Ilfov, în suprafaţă de 118,10 ha, teren arabil, fost proprietatea Elisabeta (idem nr. 22).
17. Domeniul Măneşti din judeţul Prahova, în suprafaţă de 98,16 ha, teren arabil şi vie, fostă proprietatea Elisabeta, cu excepţiile de la punctele B. – I.j. de mai jos (idem nr. 23).
18. Domeniul Banloc din judeţul Timiş, fost proprietatea Elisabeta în suprafaţă de 772,18 ha arabil şi 536,90 ha pădure cu tot inventarul necesar exploatării, afară de obiectele de artă şi mobilele de valoare stabilite de comisia de experţi de artă. (idem nr. 24).
19. Domeniul Cocargeaua din judeţul Ialomiţa, fost proprietatea Elisabeta în suprafaţă de 7.454 ha, în Valea Dunării inundabilă, necesitând lucrări de îndiguire (idem nr. 25).
20. Domeniul Iersig din judeţul Caraş, fost proprietatea Elisabeta, pădure în suprafaţă de 709 ha. (idem nr. 26).
21. Domeniul păduros, fâneţele şi păşunile în suprafaţă totală de 127.83 ha inclusiv casa de administraţie cu tot inventarul viu şi mort al exploatării şi sera de flori fostă proprietatea Ileana, de la castelul Bran din judeţul Braşov, cu excepţiile de la punctul B.I.k de mai jos (idem nr. 28).
22. Ferma Stupini din judeţul Braşov, teren arabil în suprafaţă de 28.70 ha, fost proprietatea Ileana (idem nr. 29).
23. Ferma Hălchiu din judeţul Braşov, teren arabil în suprafaţă de 15.20 ha, fost proprietatea Ileana (idem nr. 30).
24. Domeniul Poeni din judeţul Iaşi, pădure în suprafaţă de 2332,13 ha, fost proprietatea Ileana (idem nr. 31).
25. Lotul Raznic din judeţul Dolj, în suprafaţă de 50 ha, fost proprietatea Ileana, donaţia Ana Săulescu pentru spitalul din Bran (idem nr. 32).
26. ferma Băneasa din judeţul Ilfov în suprafaţă de 28,43 ha, teren arabil, fostă proprietatea Carol II (idem nr. 36).
27. Moşia Mânăstirea din judeţul Ilfov, în suprafaţă de 3165,87 ha arabil şi 596,20 ha pădure, fostă proprietatea Carol II (idem nr. 37).
28. Scroviştea din judeţul Ilfov în suprafaţă de 17,38 ha, fostă proprietatea Carol II, cu tot inventarul necesar exploatării, în vederea comasării cu domeniul Periş-Cocioc, afară de castelul Scroviştea şi anexele lui prevăzute la punctul x de mai jos (idem nr. 38).
29. Domeniul Broşteni din judeţul Neamţ, fost proprietatea Nicolae, pădure, fâneţe, păşuni şi prundiş în suprafaţă totală de 39.885,38 ha (idem nr. 43).
30. Ferma Snagov din judeţul Ilfov, teren arabil, vie şi livadă de pomi fructiferi în suprafaţă de 29,50 ha adecvată pentru şcoală de agricultură (idem nr. 44).
31. Ucea de Sus din judeţul Făgăraş, fostă casa regală, trei cabane de vânătoare cu 6 încăperi construite pe proprietatea ministerului Agriculturii şi Domeniilor (idem nr. 47).
32. Ferma de vulpi argintii, sere de flori şi casa veche a grădinii de la castelul Peleş din Sinaia, judeţul Prahova, fostă proprietatea Mihai, cu toate instalaţiile şi inventarul viu şi mort necesar exploatării, inclusiv inventarul agricol aflat la castel (idem nr. 48).

33. Administrația colonel Stavăr, fost Carol II, grajdul cu cai de curse de la hipodromul Băneasa și materialele aflate în magaziiile și încăperile aflate în strada gl. Anghelescu nr. 140 (idem nr. 529).

34. Grajdurile foste regale, situate într-o aripă a clădirilor Regimentului de Gardă Călare, cu caii, trăsurile, vehiculele și harnașamentele, inclusiv atelierele de curelărie, potcovărie, instrumentele și medicamentele veterinare, cu excepția trăsurilor de gală a la Daumont cu atelajele și harnașamentele lor prevăzute la punctul VI de mai jos (idem nr. 53).

35. Moșia Zorleni din județul Tutova, în suprafață de 136 ha teren arabil, donație făcută de moștenitorii defunctului Ferdinand prin actul autentic al tribunalului Ilfov nr. 45012 din 29 decembrie 1928 orfelinului agricol Ferdinand, instituție de drept privat constituită cu actul nr. 56 din 20 iunie 1926 (idem nr. 56).

36. Inventarul și uneltele necesare exploatării agricole ca: butoaie, sticle, pompe de vin etc., aflate în imobilul din str. Budișteanu nr. 16, București și la magazinul de desfăcere din Bd. Brătianu, fostă proprietatea Mihai (idem nr. 21).

37. Inventarul din depozite ca : butoaie, sticle, pompe de vin, trăsuri, căruțe, harnașamente, motoare, unelte și scule necesare exploatărilor agricole, inclusiv sera de flori cu toate instalațiile aflate la palatul Cotroceni, fostă casa regală (idem nr. 50).

38. Mărfurile și obiectele de inventar agricol aflate în magaziiile din subsolul palatului de la Șos. Kiseleff, fostă proprietatea Elisabeta, palatul din Calea Victoriei și locuințele regale din Splaiul Independenței colț cu str. Gl. Anghelescu 140, fost casa regală (idem nr. 49 și 50).

39. Mobilierul de birou inventariat la administrațiile centrale ale fostelor domenii ale coroanei, cu necesar exploatării agricole.

40. cartușele de vânătoare aflate la castelul Săvârșin din județul Arad și armele de vânătoare colectate de la domeniile foste regale aflate în depozitul de la palatul din Calea Victoriei inclusiv accesoriile respective, pentru Direcția Vânătoarei.

II. Următoarele întreprinderi industriale cu toate clădirile și terenurile din inventar, cu toate instalațiile, mașinile și uneltele și cu toate materiile prime, semifabricate și produse finite inventariate, propunem a fi repartizate Ministerului Industriei și Comerțului pentru industria de Stat.

1. Fabrica de salam din Azuga de pe domeniul Bușteni-Azuga-Predeal, din județul Prahova, fostă proprietatea Mihai (idem nr.6).

2. Fabrica de sticlărie din Azuga de pe domeniul Bușteni-Azuga-Predeal, fostă proprietatea Mihai (idem nr. 6).

3. Instalația de întreținere a garajului cu stația de benzină, compresoarele, aparatele de verificat, sculele și accesoriile de la castelul Peleş din Sinaia, fostă proprietatea Mihai, în vederea dotării unei întreprinderi de Stat de specialitate (idem nr. 48).

4. Garajul și anexele sale de la palatul din Calea Victoriei, fostă casa regală, proprietatea Statului, în același scop ca mai sus (idem nr. 49).

B. Imobilele urbane sau rurale și bunurile mobile proprii unor întreprinderi de interes obștesc, propunem a fi repartizate după cum urmează:

I. Ministerul Afacerilor Interne

a). Cele 11 vile cu 46 încăperi și dependențele, mobilierul din ele, conform inventarului, inclusiv terenul afectat lor, aflate pe domeniul Bușteni-Azuga-Predeal, fost domeniul coroanei (idem nr. 5).

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

Clădirile necesită unele reparațiuni de zidărie, tâmplărie și acoperiș.

b). Casa Simalex și Casa Severinus, două corpuri cu 26 camere din Azuga, aflate pe domeniul Bușteni-Azuga-Predeal, fostă proprietatea Mihai (idem nr. 6).

c). Casa Roth din Bușteni, compusă din 3 corpuri de clădiri cu 8 încăperi și dependințe aflată pe același domeniu de mai sus.

d). Casa Crivăț, fostă administrație, casa Golf, casa fostă cârciuma “La piatra arsă”, toate din Poiana Țapului compuse din 6 corpuri cu 42 încăperi aflate pe aceleași domenii de mai sus.

e). Palatul Cetatea pe Nisip de la Eforia, județul Constanța, proprietatea Statului, fostă în folosința casei regale, compus din 2 corpuri cu 40 încăperi cu tot inventarul din clădiri (idem nr. 15).

f). Castelul de vânătoare din Poiana Ițcani, județul Câmpulung, fostă proprietatea Mihai, compus din 5 corpuri cu 40 camere și un parc de 50 ha cu tot inventarul din clădiri (idem nr. 16).

g). Imobilul din strada Caragiale nr. 32, București, fost proprietatea Mihai, în prezent închiriat Soc. Medicotehnica, compus din 17 încăperi și dependințe (idem nr. 19).

h). Imobilul din strada Andrei Mureșanu nr. 3, București, fostă proprietatea Mihai, compus din 6 încăperi și dependințe (idem nr. 20).

i). Imobilul din strada Budișteanu nr. 16, București, fost proprietatea Mihai, compus din 3 corpuri cu 46 încăperi, ocupat în prezent de fosta administrație a domeniilor coroanei (idem nr. 21).

j). castelul de la domeniul Mănești, județul Prahova, fost proprietatea Elisabeta, compus din 21 camere, numai cu parcul în suprafață de 12.16 ha, cu mobilierul necesar afară de obiectele de artă și mobilele de valoare deosebită stabilite de comisia propusă la punctul C. de mai sus (idem nr. 23).

k). casa Nouă în construcție, cu toate materialele pe șantier, Casa de Oaspeți, Casa Mare fostă a Asociației Creștine a Femeilor Române, adică trei corpuri cu 45 camere, cu tot mobilierul și parcul din jurul Castelului Bran, fost proprietatea Ileana (idem nr. 28).

l). Imobilul din strada mareșal Averescu nr. 31, Brașov, fost proprietatea Ileana, în prezent închiriat, compus din 10 camere și dependințe (idem nr. 33).

m). Imobilul din strada Dr. Capșa nr. 10, București, fost proprietatea Ileana, în prezent închiriat, compus din 6 camere și dependințe (idem nr. 34).

n). Imobilul din strada Gr. Mora nr. 42, București, fostă locuința personală a Ilenei, compus din 12 camere, cu tot inventarul afară de obiectele de artă și mobilele de valoare stabilite de comisiunea propusă la punctul C. de mai sus (idem nr. 35).

o). Castelul Lăpușna din județul Mureș, fost proprietatea Carol II, compus din 7 corpuri de clădire cu 35 camere, împreună cu parcul în suprafață de 4,05 ha (idem nr. 39).

p). anexele castelului Peleş din Sinaia, fost proprietatea Mihai, și anume:

- aripa nou construită compusă din parter, mezanin, etajul I și mansarda I și II	66 camere
- Castelul Peleşor.....	99 camere
- Casa Cavalerilor.....	21 camere
- Castelul Foișor.....	43 camere
- Clădirea Economat.....	52 camere
- Garajul nou.....	7 camere
- Garajul vechi.....	31 camere

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

- Uzina electrică.....	6 camere
- Grajdul de jos.....	19 camere
- Casa nouă a grădinii.....	17 camere
- Cazarma și spălătoria.....	72 camere
- Arhitectura.....	8 camere
- Garda de la Poartă.....	5 camere
- Total.....	459 camere,

cu întreg parcul de 60 ha și cu mobilele de folosință curentă, afară de obiectele de artă și mobilele de valoare inventariate ca atare de comisiunea experților de artă.

Menționăm că pentru întreținerea acestor clădiri și a instalațiilor de apă, gaz și electricitate, este nevoie să se mențină și atelierele în funcțiune astăzi, de tâmplărie, dulgherie, tinichigerie și mecanică idem nr. 48).

q). Castelul Curtea de Argeș, proprietatea Statului, fost în folosința casei regale, compus din trei corpuri de clădiri cu 64 camere, împreună cu parcul în suprafață de 3 ha și mobilierul din camere, afară de obiectele de artă și mobila de valoare stabilite de comisiunea prevăzută la punctul C de mai sus (idem nr. 14).

Imobile de importanță locală și terenuri virane propuse a fi atribuite tot Ministerului Afacerilor Interne:

r). Comuna Bușteni – Prahova.

1. Clădirea farmaciei fost Guguianu.

2. Clădirea Soc. Distribuția cu stația de benzină și locuința personalului.

3. Cazarma Jeji a fanfarei militare care cântă vara în parc.

4. Chioșcul pentru muzică din parc, împreună cu tot inventarul și terenul ocupat

de el.

5. Parcul orașului în suprafață de 2,88 ha inclusiv obiectele de joc.

6. Locul cimitirului în suprafață de 0,60 ha.

7. Biserica și clădirile anexe : cancelaria parohiei și locuința preotului și dascălului.

Toate aflate pe domeniul Bușteni-Azuga-Predeal, fost domeniul coroanei.

8. Terenuri virane din Bușteni :

- 0,40 ha în str. Al. Mihăileanu,

- 0,05 ha în Bd. Ureche,

aflate pe teritoriul fost proprietatea Mihai.

s). Comuna Azuga – Prahova.

Terenuri virane :

- 0,39 ha în Bd. Independenței,

- 0,25 ha pentru biserică,

- 0,18 ha pentru școală,

- 0,12 ha pentru primărie,

- 0,39 ha pentru cimitir,

- 0,17 ha locul cimitirului eroilor din Azuga,

- 0,06 ha pentru abator.

1,56 ha aflate în Azuga pe domeniul fost proprietatea Mihai.

t). Comuna Predeal – Prahova

1. Clădiri :

- Casa Goma, ruinată, nelocuibilă.

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

- Restaurantul din parcul oraşului, inclusiv dependenţele şi casa grădinarului din Valea Joiţei, în total 7 corpuri cu 14 încăperi.

2. Terenuri :

- Parcul comunal în suprafaţă de 2,35 ha cu toate instalaţiile şi amenajările.
- 0,26 ha în str. Cercului
- 0,65 ha Casa Roşie
- 0,60 ha în str. Susai
- 0,06 ha restaurant C.F.R.
- 0,10 ha casa grădinii
- 0,32 ha loturi fost Carol II.

2,35 ha aflate pe teritoriul fost proprietatea Mihai.

- 2,20 ha teren pentru şcoala primară.
- 7,94 ha teren la Mănăstirea Predeal

10,14 ha aflate pe domeniul fost proprietatea coroanei.

ţ). Comuna Poiana Țapului – Prahova.

Terenuri :

- 1,59 ha pentru parc comunal,
- 0,40 ha pentru şcoală,
- 0,25 ha pentru biserică.

2,24 ha aflate pe teritoriul fost proprietatea Mihai.

u). Comuna Merii Petchii – Ilfov.

Casă ţărănească în satul Sudiţi, compusă din 4 încăperi cu grajd de vite şi teren în suprafaţă de 1.183 m.p. fost domeniul coroanei (idem nr. 13).

v). Comuna Bran – Braşov.

1. Uzină electrică,
2. Parcul din faţa castelului, peste râu,
3. Bazinul de înot,
4. Bisericuţa de lemn,

toate aflate pe teritoriul castelului Bran, fost proprietatea Ileana (idem nr. 24).

w). Comuna Medieşu Aurit – Satu Mare.

Castelul Medieşu Aurit în ruină cu teritoriul ocupat de el în suprafaţă de 2,25 ha, fost proprietatea Carol II (idem nr.40).

x). Oraşul Constanţa

Lotul Mamaia în suprafaţă de 2,66 ha proprietatea fost Carol II (idem nr. 41).

y). Comuna Mangalia – Constanţa.

Lotul Mangalia în suprafaţă de 0,31 ha fost proprietatea Elena, donat de consiliul comunal prin decizia nr. 14 din 22.III.1925 (idem nr. 46).

z). Municipiul Bucureşti.

1. Lotul parcelarea Blank din Parcul Jianu, în suprafaţă de 506 m.p. fost proprietatea Carol II (idem nr. 42).

2. Lotul parcelarea Blank din Parcul Jianu în suprafaţă de 1.293 m.p. fost proprietatea Mihai (idem nr. 45).

Escadrila fostei case regale compusă din 5 avioane cu materialul de zbor şi utilajul de aerodrom.

II. Ministerul Educaţiei Naţionale

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

a). Palatul Cotroceni, fost casa regală, proprietatea Statului, compus din 5 corpuri cu cca 150 camere și un parc de cca 40 ha. Clădirile sunt vechi, în parte deteriorate de cutremurul din 1940, în ultima vreme au folosit ca depozite și pivnițe de vinuri ale fostului domeniu al coroanei.

În starea în care se află, clădirile nu pot fi folosite în totul, dar cu un plan bun de refacere s-ar putea construi aici un palat al copiilor, un palat al tineretului sau o parte din cetatea universitară.

Biserica din incinta palatului, construită de Șerban Cantacuzino în anul 1689, propunem să rămână monument istoric (idem nr. 50).

b). Locuințele din Splaiul Independenței, colț cu strada Gl. Anghelescu nr. 140, cunoscute sub denumirea de grajdurile regale, compuse din 8 pavilioane, cuprinzând :

- 113 apartamente cu cca 1100 încăperi,
- 19 săli mari,
- 1 sală de teatru,
- 3 magazii

Și toate dependențele, uzina, bucătării moderne, spălătorie și uscătorie mecanică, aparate medicale pentru cabinet, cabină cinematografică și un mic stadion sportiv.

Este cea mai mare clădire construită în ultimii 10 ani în Capitală.

În prezent 2/3 din clădire sunt ocupate de Centrul ortopedic nr. 1 și Institutul de Ortopedie nr. 327, fost Spitalul Z.I. 303, cu un număr de 436 bolnavi, din care cca 118 mari mutilați, restul putându-se trata la oricare alt spital din București.

Pentru îngrijirea celor 436 bolnavi, în această clădire locuiesc și 332 salariați și membrii lor de familie.

Pe lângă acest număr neobișnuit de salariați în raport cu paturile, delegații însărcinați cu inventarierea au constatat că localul nici nu corespunde unei instituții spitalicești.

În schimb, putând caza cca 3000 studenți în condițiuni optime de confort, în apropierea celor mai multe facultăți, clădirea este ideală pentru realizarea unei cetăți universitare (idem nr. 51).

III. Președinția Consiliului de Miniștri

a). Castelul Săvârșin din județul Arad, fost proprietatea Mihai, compus din 14 corpuri cu 37 încăperi, împreună cu tot mobilierul existent și parcul înconjurător, în suprafață de 19,50 ha, ca loc de agrement și vânătoare întru înalții oaspeți ai Republicii (idem nr. 17).

b). Palatul din Calea Victoriei, proprietatea Statului, fost casa regală, compus din 4 corpuri cu cca 300 camere și dependențe (idem nr. 48).

IV. Ministerul Artelor

a). Castelul Bran, fost proprietatea Ileana, numai castelul vechi cu drumul de acces și Casa de ceai pentru locuința îngrijitorului, adică 2 corpuri de clădiri cu 57 încăperi, cu tot mobilierul și obiectele de artă stabilite de comisia experților de artă, pentru înființarea unui muzeu (idem nr. 28).

b). Castelul Peleş, fost proprietatea Mihai, numai clădirea veche compusă din 100 camere, cu tot aranjamentul interior, urmând ca experții Ministerului să găsească posibilitatea înființării unui muzeu, în care să se adune și celelalte obiecte de artă, aflate în clădirile anexe și inventariate de comisia de experți, precum și acelea care vor mai fi clasate ca atare de comisiunea propusă de noi la pct. c de mai sus (idem nr. 48).

V. Ministerului Afacerilor Externe :

Palatul de la Șoseaua Kiselef, fost proprietatea Elisabeta, compus din 47 camere și anexe, cu tot mobilierul interior pentru a folosi drept casă de oaspeți ai Republicii (idem nr. 27).

VI. Ministerului Apărării Naționale :

a). Clădirile din Valea Leuca – Predeal, de pe domeniul Bușteni-Azuga-Predeal, fostă proprietatea Mihai, folosite ca tabără de vară de Colegiul Militar Nicolae Filipescu (idem nr. 6).

b). Cabanele fost Voievodul Mihai, de pe același domeniu, folosite de Batalionul IV Vânători de Munte (idem nr. 6).

c). Ambarcațiunile fostei case regale, yahturile “Libertatea” fost Taifun și “Răsăritul” fost Luceafărul, aflate în rada portului Galați, cu tot inventarul lor (idem nr. 4).

d). Trăsurile de gală a la Daumont cu atelajele și harnașamentele lor, aflate în grajdurile fost regale din str. Virgiliu nr. 44, București (idem nr. 53).

e). Avionul tip U. 2 YR aflat în hangarul Giulești al Direcției Generale a Controlului Economic (idem nr. 55).

VII. Ministerului Sănătății :

a). Spitalul din Bran, fost “Inima Reginei” de pe domeniul castelului Bran, fost proprietatea Ileana, compus din 3 corpuri de clădire, cu 50 încăperi și dependințe, inclusiv mobilierul și medicamentele (idem nr. 28).

b). Articolele de îmbrăcăminte, medicamentele și instrumentele chirurgicale în valoare de 34.049.1172 lei, inventariate la Palatul Cotroceni (idem nr. 50).

c). Stâna regală și cabanele fost Voievodul Mihai, de pe teritoriul castelului Peleş, fost proprietatea Mihai, cu tot inventarul existent în ele și necesar scopului pentru care se atribuie, precum și tot materialul sportiv aflat în castelul Pelișor, conform inventarului (idem nr. 48).

C. Obiectele de artă și mobilele de valoare inventariate până acum de comisia de experți de artă, precum și acelea care se vor mai putea stabili de comisiunea propusă de noi la punctul C. de mai sus, propunem a fi colectate ca și monedele cu valoare numismatică pentru a fi atribuite muzeelor ce se vor crea la Castelul Bran și Castelul Peleş.

D. Valorile mobiliare arătate de noi la punctul D. de mai sus, propunem a fi repartizate Ministerului Finanțelor.

1). Titluri românești :

a. 3.983.797 acțiuni în valoare nominală de lei vechi 3.587.176.250.-

b. Scrisuri și efecte publice în valoare nominală de lei vechi 17.344.200.-

c. 100 părți fondator S.A.R. Banloc (10% din beneficiul net).

2). Titluri străine :

a. 150 acțiuni Bank of Roumania, valoare nominală L 900

90 acțiuni Soc. Financiare pour la France et L Etranger, valoare nominală Fr. Frs. 20.475.

90 acțiuni Minerva Motors Co (Banca de Credit român depozitară, nu ne-a indicat valoarea nominală)

3 acțiuni Royal Dutch în valoare nominală Fl. 01. 3000.

20 acțiuni Erste Ungarische Versicherungs A. G. Pgo 2000.

b. Obligațiuni în valoare nominală rm. 3.388,03.

c. 50 părți de fondator rangul II Andre Citroen.

80 părți de fondator Goetz & Co.

3). Acțiunile care figurează în registrele de acționari ale diverselor societăți pe numele membrilor fostei familii regale, conform situației alăturate, ale căror titluri nu s-au găsit, urmează să se facă publicațiile cerute de lege, în vederea obținerii duplicatelor respective.

4). Sub formă de creanțe, dreptul de a încasa valoarea totală de 16.650.000 lei, a mașinilor parcului fostei case regale repartizate diverselor instituții după cum urmează :

1.	– Înaltul Prezidium	6 turisme în val. de lei	4.100.000
2.	– M.I.C.	5 //	1.200.000
3.	– APACA	1 //	300.000
4.	– M. Externe	4 //	3.400.000
		2 camioane	//
5.	– M. Lucrărilor Publice	1 turism	400.000
6.	– M. Cooperației	1 //	250.000
7.	– M. Agriculturii	2 //	} 820.000
		1 camion	
8.	– M.I.C. – I.M.S.	3 turisme	1.050.000.
9.	– M. Sănătății	1 turism	} 2.750.000
		2 camioane	
		1 ambulanță	
10.	– Președ. Cons. Min.	3 turisme	1.280.000
11.	– M. Af. Interne	1 //	550.000
12.	– M. Informațiilor	1 //	550.000
		-----	-----
		35	16.650.000

5). Soldul Casei Administrațiilor fostelor domenii regale la data apariției legii de repartizare a bunurilor.

6). Bijuteriile reținute de la ex principesa Elisabeta în valoare de lei 33.015.850, aflate în seif-ul B.N.R., ca și acelea găsite în domeniul Banloc, în valoare de lei 190.003.

7). Cele 708 medalii jubiliare și monede de aur în greutate totală de circa 15 kg, aflate în seif-ul B.N.R.

Toate aceste bunuri ar urma să acopere suma de lei 15.000.000 avansată de Ministerul Finanțelor pentru însămânțarea domeniilor foste proprietatea Elisabeta și Carol II, precum și pasivul administrațiilor foste domenii regale, preluate de același minister pentru lichidare.

Afară de bunurile enumerate mai sus, în seif-ul B.N.R. se mai găsesc și bijuteriile în valoare de 1.033.700 lei, reținute în tren de la însoțitorii membrilor fostei familii regale.

În fine, propunem ca valorile imobiliare, acțiuni în valoare nominală de 719.500 lei vechi și efecte publice în valoare nominală de 91.285.375 lei vechi afectate fondurilor casei de Pensuni a personalului fostei case regale, să fie atribuite Ministerului de Finanțe, care să hotărască în viitor situația pensionarilor fostei case regale.

Având în vedere că majoritatea contractelor încheiate de fostele administrații ale domeniilor regale cu diverse întreprinderi sau particulari sunt oneroase, propunem ca o dată cu legea de repartizare să se prevadă și posibilitatea ca departamentele cărora li s-au repartizat bunurile respective să poată anula contractele socotite oneroase

PREȘEDINTE,
A. Bunaciu

SECRETAR,
M. Levente

MEMBRII :
A. Voitinovici
N. Celac
M. Maievschi
St. Tănăsescu

Anexă la Referat

În completarea inventarierii bunurilor fostei case regale, ne-au mai fost semnalate în ultimul timp următoarele proprietăți care nu au fost trecute în Situația Generală, după cum urmează :

1. Iași, str. Codrescu nr. 2 un imobil compus din 2 corpuri de casă, parter și etaj cu un teren de 9982 m.p., proprietatea fostului rege Mihai, fost succesiunea reginei Maria.

2. Mamaia, jud. Constanța, teren viran 2000 m.p. (careul 45 b de la plajă) donat de Primăria Municipiului Constanța, fost proprietatea fostului principe Nicolae.

3. București, teren viran 8000 m.p. la Șoseaua Kiseleff (lângă vila Minovici) fost proprietatea fostului principe Nicolae.

Propunem ca aceste bunuri să fie atribuite M.A.I.

În legea de repartizare a bunurilor fostei familii regale este necesar să se prevadă și posibilitatea viitoarelor atribuirii de bunuri care nu au fost identificate până în prezent, ținând seama de aceleași norme de repartizare după natura bunurilor așa cum s-a stabilit în tabloul general de repartizare.

PREȘEDINTE,
A. Bunaciu

SECRETAR,
M. Levente

MEMBRII: A.Voitinovici
N. Celac
M. Maievschi
St. Tănăsescu

Averea mobilă a familiei regale

Moșii: 15.190,47 ha teren arabil
= 6.773.747.842 lei

136.993,40 ha pădure

29 de palate și castele cu 1081 camere evaluate la 1.790.704.440 lei.

39 de clădiri rurale cu 231 camere evaluate la 57.917.954 lei.

75 de clădiri urbane cu 1748 de camere, evaluate la 313.290.503 lei.

9 case de vânătoare cu 58 de camere evaluate la 10.046.300 lei.

7 cabane de turism cu 30 de camere evaluate la 5.650.000 lei.

5 întreprinderi industriale evaluate la 82.276.015 lei.

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

2 yahturi evaluate la 110.000.000 lei.

Averea lui Mihai

- 19.571,61 hectare de pădure.
- 6 clădiri rurale cu 42 camere evaluate la 28.005.080 lei.
- 21 clădiri urbane cu 83 camere evaluate la suma de 17.443.395 lei.
- 2 întreprinderi industriale – Fabrica de salam Azuga și Fabrica de sticlărie Azuga – în valoare de 65.963.925 lei.
- 4 terenuri urbane în valoare globală de 60.969.400 lei.

(ANIC, *fond Casa Regală. Carol I. Acte de stare civilă*, ds. 4/1947, f. 1-23)

5. 1948, București. Numirea membrilor comisiei de inventariere, identificare și evaluare a obiectelor de artă aparținând fostului rege Mihai, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale: Teodora Voinescu, director al secției de artă veche românească la Muzeul de artă și arheologie; Mihail A. Constantinescu (MAC), sculptor; prof. George Oprescu, director general al Muzeului Național de artă și arheologie.

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI
CABINETUL SECRETARULUI GENERAL

“M. L.”

MINISTERUL ARTELOR

Avem onoare a vă ruga să binevoiți dispune delegarea pe lângă Comisiunea instituită conform Deciziei Nr. 164/1948 a C.R.E.S.M. cu începere de la 18 Februarie a. c. pe timp de o lună a Dnei. Teodora Voinescu.

Dsa. Va lua parte la lucrările de inventariere, identificare și evaluare a obiectelor de artă aparținând fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

SECRETAR GENERAL
MIHAIL LEVENTE

18.II. 1948

**REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR**

Domniei Sale
Domnului Ministru al Industriei și
Comerțului
Cabinetul Domnului Secretar General “M. L.”

F. Urgent

**No. 2.714/1948
26 Feb. 1948**

DOMNULE MINISTRU,

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

La adresa Domniei Voastre No. 131, 143/1948 :

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că, Ministerul Artelor aprobă delegarea – propusă de Domnia - Voastră – pe timp de una lună, cu începere de la 18 Februarie a.c., a D-nei Teodora Voinescu, Director de Secție la Muzeul Național de artă și arheologie, pentru a lua parte la lucrările Comisiei instituită – conform Deciziei No. 164/1948 a C.R.E.S.M. – în vederea identificării, inventarierii și evaluării obiectelor de artă ce au aparținut fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

MINISTRU
ss/indescifrabil

DIRECTOR
ss/indescifrabil

**REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR**

Domniei Sale

Doamnei Teodora Voinescu, Directoarea
Secției de artă veche românească
Muzeul Național de artă și arheologie

No. 2.714/1948

DOAMNĂ DIRECTOARE

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că Departamentul nostru – la propunerea Ministerului Industriei și Comerțului – vă delegă pe timp de una lună cu începere de la 18 Februarie a.c., să luați parte la lucrările Comisiunii instituită – conform Deciziei 164 a C.R.E.S.M. – în vederea identificării, inventarierii și evaluării obiectelor de artă ce au aparținut fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

MINISTRU
ss/indescifrabil

DIRECTOR
ss/indescifrabil

**REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR**

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI
CABINETUL SECRETARULUI GENERAL

“M. L.”

Către

MINISTERUL ARTELOR

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

Avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune delegarea pe lângă Comisiunea instituită conform Deciziei 164/948 a C.R.E.S.M. cu începere de la 18 Februarie a.c. pe timp de o lună a D-lui Mihail A. Constantinescu (MAC).

Dsa va lua parte la lucrările de inventariere, identificare și evaluare a obiectelor de artă aparținând fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

SECRETAR GENERAL
MIHAIL LEVENTE

18.II.1948

**REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR**

Domniei Sale
Domnului Ministru al Industriei și
Comerțului
Cabinetul Domnului Secretar General "M. L."

No. 2.715/1948

DOMNULE MINISTRU

La adresa Domniei Voastre No.121, 144/1948

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că Departamentul nostru aprobă delegarea – propusă de Domnia Voastră – pe timp de una lună, cu începere de la 18 Februarie a.c., D-lui Mihail A. Constantinescu (MAC), sculptor, pentru a lua parte la lucrările Comisiei instituită – conform Deciziei No. 164/1948 a C.R.E.S.M. – în vederea identificării, inventarierii și evaluării obiectelor de artă ce au aparținut fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și fostei familii regale.

Primiți, vă rugăm, domnule Ministru, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

MINISTRU
ss/indescifrabil

DIRECTOR
ss/indescifrabil

**REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR**

Domniei Sale
Domnului Mihail A. Constantinescu (Mac)
Sculptor

No. 2.715/1948

DOMNULE SCULPTOR,

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că Departamentul nostru – la propunerea Ministerului Industriei și Comerțului – vă delegează pe timp de una lună, cu începere de la

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

18 Februarie a.c., să luați parte la lucrările Comisiei instituită – conform Deciziei No. 164/1948 a C.R.E.S.M. – în vederea identificării, inventarierii și evaluării obiectelor de artă ce au aparținut fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și fostei familii regale.

MINISTRU
ss/indescifrabil

DIRECTOR
ss/indescifrabil

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI
CABINETUL SECRETARULUI GENERAL
“M.L.”

Către

MINISTERUL ARTELOR

Avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune delegarea pe lângă Comisiunea instituită conform Deciziei Nr. 164/1948 a C.R.E.S.M. cu începere de la 1 Februarie a.c. pe timp de o lună a Dlui Profesor G. Oprescu.

Dsa va lua parte la lucrările de inventariere, identificare și evaluare a obiectelor de artă aparținând fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

SECRETAR GENERAL
MIHAIL LEVENTE

18. II. 1948

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR

Domniei Sale
Domnului Ministru al Industriei
Și Comerțului
Cabinetul Domnului Secretar General
“M.L.”

F. Urgent

No. 716/1948

DOMNULE MINISTRU,

Ca urmare la adresa Domniei Voastre No. 121, 145/1948, avem onoare a vă aduce la cunoștință că Ministerul Artelor aprobă delegarea – propusă de Domnia Voastră – pe timp de una lună, cu începere de la 18 Februarie a.c., a D-lui Prof. G. Oprescu, Director General al Muzeului Național de artă și arheologie, pentru a lua parte la lucrările Comisiunii instituită – conform Deciziei No. 164/1948 a C.R.E.S.M. – în vederea identificării, inventarierii și evaluării obiectelor de artă ce au aparținut fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

M. Tîrnă, *Inventarierea averii familiei regale române (I)*

Primiți, vă rog, domnule Ministru, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

MINISTRU
ss/indescifrabil

DIRECTOR
ss/indescifrabil

**REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL ARTELOR
DIRECȚIUNEA ARTELOR
CONSILIUL SUPERIOR AL MUZEELOR**

Domniei Sale
Domnului Profesor G. Oprescu
Director General al Muzeului Național de
artă și arheologie

No. 2.716/1948

DOMNULE DIRECTOR GENERAL,

Avem onoarea a vă aduce la cunoștință că Departamentul nostru – la propunerea Ministerului Industriei și Comerțului – vă delegă pe timp de una lună, cu începere de la 18 Februarie a.c., să luați parte la lucrările Comisiei instituită – conform Deciziei No. 164/1948 a C.R.E.S.M. – în vederea identificării, inventarierii și evaluării obiectelor de artă ce au aparținut fostului rege Mihai I, casei regale, domeniilor coroanei și membrilor fostei familii regale.

MINISTRU
ss/indescifrabil

DIRECTOR
ss/indescifrabil

(ANIC, fond *Ministerul Artelor și Informațiilor. Direcția Arte Plastice*, ds. 150/1948, f. 4-12)

(to be continued)